

**OCENE
RECENSIONI
REVIEWS**

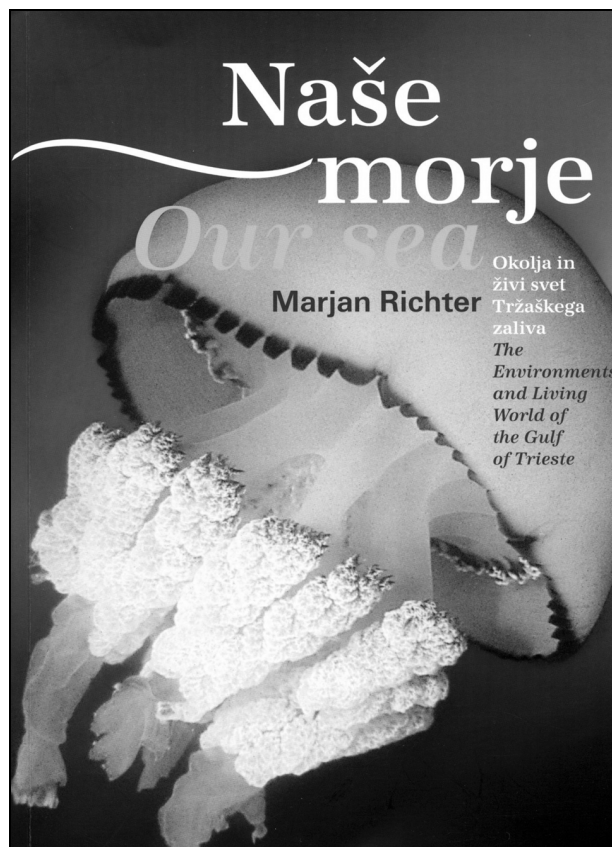
Marjan Richter: NAŠE MORJE – OKOLJA IN ŽIVI SVET
TRŽAŠKEGA ZALIVA

Ob 14. rednem zasedanju pogodbenic o varstvu morskega okolja in obalnih območij Sredozemlja in njegovih protokolih v Portorožu v začetku novembra 2005 je izšla lična, s fotografijami bogato opremljena knjiga našega priznanega podvodnega fotografa Marjana Richterja z naslovom "Naše morje – Okolja in živi svet Tržaškega zaliva".

Publikacija, ki jo je izdala založba Sijart, je nekakšen fotografski pregled življenjskih okolij v slovenskem morju in njegovih organizmov ter predstavitev sinteze petdeset let dolgega spoznavanja in raziskovanja biotske raznovrstnosti v vseh njenih dimenzijah; od najmanjših cianobakterij in drobnih fitoplanktonskih alg pa vse do morskega psa orjaka. Spremljajoče besedilo je v slovenskem in angleškem jeziku. V glavnem je jedrnat in nas pouči o vsebini posameznih fotografskih sklopov. Vsako poglavje oz. fotografski sklop je označen s posebno barvo. Med drugim lahko izvemo marsikaj o živalskih in rastlinskih vrstah, ki so podnajemniki v naseljih alg, mojstri prikrivanja, živi filtri, pa o pojavih, kot je cvetoče morje, in še kaj. Marjan Richter je v knjigi predstavil tudi nekatere dogodke, npr. podvodni posnetek morskega psa orjaka, in nekatere vrste živali, kot je morska lilija, ki jih danes ni več v našem morju. Kdor avtorja pozna osebno, ve, da se vsakega problema loti zelo resno. Ko se je pričel leta 1999 zanimati za babice, ni odnehal, dokler ni poslikal vseh na piranski punti živečih vrst. Lahko bi rekli, da je fotografija postala Marjanovo orodje za raziskovanje biotske raznovrstnosti slovenskega morja. Nekoč mi je pravil, da ni slovensko morje prav nič manj zanimivo od živopisanih organizmov koralnih grebenov v tropskem morju. Kaj takega lahko reče samo nekdo, ki tako dobro kot on pozna biotsko raznovrstnost tropskih morij. Avtor je knjigo posvetil Ivanu in Dušanu Kuščerju, slovenskima pionirjema potapljanja, ki sta Marjana Richterja naučila potapljanja in opazovanja narave, s tem pa tudi za vedno zaznamovala njegovo življenje.

Malo manj kot 400 strani debelo knjigo krasijo 780 fotografij, ki predstavljajo približno 600 vrst različnih morskih organizmov. Vse fotografije so, kot je bilo od mojstra Richterjevega kova pričakovati, skrbno izbrane in tehnično popolne. Morda so v Sloveniji fotografije, ki so skoraj tako večji kot Marjan Richter v fotografiranju

rib in bentoških organizmov, zagotovo pa ni fotografov, ki bi bili takšni mojstri mikroskopske fotografije. Naj za primer navedem tintinide, planktonske migetalkarje z lično loriko, to je hišico iz proteinov ali pa nakopičenih zrnec organskega drobirja. O tintinidih tudi razgledani zoologi vedo bolj malo. V knjigi lahko najdemo kar sedem vrst teh planktonskih arhitektov. Nič manj zanimive niso slike kremenastih alg, oklepnihih bičkarjev, planktonskih ličink številnih skupin nevretenčarjev in drugih.

Publikacija Naše morje – Okolja in živi svet Tržaškega zaliva je torej posrečen prikaz biodiverzitete v slovenskem morju, kot ga je v petdesetletnem obdobju doživel, spoznal in fotografiral Marjan Richter. Bralca bo gotovo navdušilo izjemno bogastvo morskega življa in njegova barvitost, ki ju premore naše morje. Kakovostni izbor bogatega fotografskega gradiva in zanimive razlage avtorja, ki se praviloma raje opira na svoje z izkušnjami pridobljeno znanje, odtehta nekatere napačno določene vrste, ponekod preveč poenostavljene in zato špekulativne razlage, neustrezna imena in tiskarske škrate. Gotovo bi bila tudi smiselna uporaba poenostavljene in po možnosti sodobnejšega latinskega imenslovja. Še najbolj moteča je pomanjkljiva navedba virov v poglavju o literaturi.

Vse omenjeno pa, kot že rečeno, ne spremeni

dejstva, da smo Slovenci dobili kakovosten pregled biotske raznovrstnosti našega morja skozi oči fotografa, ki je to izdelal na podlagi bogatih izkušenj raziskovanja slovenskega morja. Bralce bo ta album slik biodiverzitete, ki ga je avtor dopolnjeval dolgih petdeset let, gotovo navdušil in prepričal o bogati zakladnici

morskega življa. Publikacija je primerna za vse, ki jih zanima biodiverziteta najsevernejšega dela Jadrana.

Lovrenc Lipej